

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

Základní škola a mateřská škola Skrbeň

1. Identifikační údaje

Název dokumentu: Školní vzdělávací program pro školní družinu při Základní

škole a mateřské škole Skrbeň

Název školy: Základní škola a mateřská škola Skrbeň

IČO: 70986215

IZO ZŠ: 102 121 044

IZO ŠD: 119 900 653

Školní družina

Rozhodnutí o zařazení do školního rejstříku ČR ze dne

Předkladatel:

Ředitelka školy: Mgr. Jarmila Kulatá

Telefon: 585 967 820

e-mail: zsskrben@volny.cz

web: zs-skrben.cz

Zřizovatel:

Název zřizovatele: **Obec Skrbeň**

Adresa zřizovatele: **Na Návsi 1**

783 34 Skrbeň

Kontakty:

Telefon: 585 967 574

e-mail: obec@skrben.cz

web: www.skrben.cz

2. Charakteristika ŠD

Školní družina slouží především k odpočinku, dále k rozvoji zájmů žáků v době po vyučování, k efektivnímu využití volného času. Školní družina také dává prostor pro komunikaci mezi dětmi navzájem, rodiči a vychovatelkou. Školní družinu (dále jen ŠD) navštěvují žáci 1. - 5. ročníku základní školy. Její činnost vychází z pedagogiky volného času. Cílem je snaha o vytvoření místa pro odpočinek žáků po vyučování a zároveň přispění k cílenému ovlivňování jejich volného času.

2.1. Velikost a vnitřní organizace zařízení

Školní družina je součástí základní školy a nachází se v budově školy. Tvoří ji jedno oddělení. Maximální kapacita je 30 žáků. Školní družina poskytuje svou činnost každodenně, a to v závislosti na rozvrhu základní školy pro příslušný školní rok. Provoz školní družiny je ráno od 7.00 hod. do 7.45 hod., odpoledne od 11.40 hod. do 16.00 hod.

2.2. Materiální, ekonomické a personální podmínky

Školní družina je součástí ZŠ a je umístěna v zadní části II. a V. třídy – nemá tedy k dispozici samostatnou třídu. Může však pro své činnosti využívat tělocvičnu, počítačovou učebnu či keramickou dílnu. K rekreačním a pohybovým aktivitám využíváme školní park, blízké okolí školy, hřiště v obci.

Všechny děti ŠD se stravují ve školní jídelně. Pitný režim je zajištěn ze školní jídelny. Materiální podmínky jsou dobré.

Poplatek za pobyt žáka ve školní družině je vymezen Vnitřním řádem školní družiny. Výši částky stanovuje zřizovatel školy, který též finančně zajišťuje provoz školní družiny.

3.KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmovým vzděláváním ve školní družině naplňujeme svými specifickými prostředky

obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem a při jejich realizaci vycházíme z vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Jde především o tyto cíle:

☛ Rozvíjení osobnosti dítěte, tak aby bylo vybaveno poznávacími a sociálními způsobnostmi,

mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení v průběhu celého života.

☛ Získání všeobecného vzdělání.

☛ Pochopení a uplatnění zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv

a svobod, spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost.

☛ Utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národní a státní

příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní a jazykové identitě každého.

☛ Pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti.

☛ Poznání světových a evropských kulturních tradic, pochopení osvojení zásad a pravidel

vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním

měřítku.

☛ Získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje o bezpečnosti a ochraně zdraví.

Z těchto obecných cílů vycházíme při stanovení konkrétních dílčích cílů jednotlivých činností ve školní družině.

Při výchovné práci posilujeme a rozvíjíme jednotlivé klíčové kompetence (integrované

vzdělávací cíle). A to:

☛ **Kompetence k učení**-dítě by se mělo učit s chutí a započatou práci dokončit, mělo by také umět zhodnotit své výkony, učit by se mělo spontánně, ale také vědomě.

☛ **Kompetence k řešení problémů** -dítě si všímá dění ve školní družině a to mu je motivací k řešení dalších problémů a situací. Při řešení situací užívá logických a empirických postupů, chápe, že vyhýbání se problémů nevede k cíli, rozlišují správná a chybná řešení a spontánně vymýšlí nová řešení.

☛ **Komunikativní kompetence**-dítě ovládá řeč, vyjadřuje vhodnými větami své myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi. Komunikuje bez ostychu s vrstevníky a dospělými. Komunikace je kultivovaná.

☛ **Kompetence sociální a personální** -dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky. Projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu a šikanu a dovede se bránit, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, je schopno respektovat jiné a je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

☛ **Kompetence občanské a činnostní**-dítě se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, uvědomuje si svá práva i práva druhých, dbá na své osobní zdraví i na zdraví druhých.

☛ **Kompetence pracovní** -dítě si utváří pracovní a bezpečnostní návyky v samostatné i skupinové činnosti.

☛ **Kompetence k trávení volného času** -orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat vhodné zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech.

Při činnosti ve školní družině zohledňujeme zejména tyto požadavky na pedagogiku volného času:

☛ **Požadavek pedagogického ovlivňování volného času**-vychovatelka navozuje a motivuje činnosti. Odstraňuje stereotypnost a nabízí dětem zájmovou činnost tak, aby děti v ní mohly být dostatečně úspěšné, a vždy náležitě oceňuje jejich výkony.

☛ **Požadavek dobrovolnosti**-všechny činnosti by měly být přiměřené věku dětí a jejich momentálnímu stavu, děti by je měly vykonávat dobrovolně na základě vzbuzeného zájmu a motivace (nikoliv jen pokynu).

☛ **Požadavek zajímavosti a zájmovosti**- činnosti by měly být pro děti atraktivní, měly by využívat jiné postupy a náměty než ty, které znají ze školy. Realizované činnosti by měly být především pestré.

☛ **Požadavek aktivity**-činnosti bychom měli volit tak, aby v nich mohly být přiměřeně úspěšné všechny děti. Aby se podílely na tvorbě týdenních plánů, na přípravě činnosti, realizaci a hodnocení.

☛ **Požadavek citlivosti a citovosti**-všechny činnosti by měly dětem přinášet kladné emoce a to nejen z činnosti samé a následného hodnocení, ale také radost z objevování či překonávání překážek.

☛ **Požadavek seberealizace**-vlastní činností dítě nachází a objevuje sebe sama, zvláště je-li kladně hodnoceno a prostřednictvím činnosti v oddělení si vytváří i žádoucí kontakty.

4. Délka a časový plán vzdělávání

Délka a časový plán vzdělávání –školní vzdělávací program pro školní družinu je tvořen na jeden vzdělávací cyklus tj. 5let. Program je doplňován ročním plánem konkrétních činností, rozdělených po měsících, které vycházejí a podporují motivační zaměření školního roku. Roční plán tvoří přílohu tohoto dokumentu.

5. Formy vzdělávání ve školní družině

- Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost (příležitostné akce nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností).
- Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost. Jedná se o každodenní činnost přihlášených žáků v oddělení školní družiny, popřípadě zájmové útvary zřizované školní družinou. Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru.
- Důraz je kladen na činnost odpočinkovou, rekreační a přípravu na vyučování, které se prolínají všemi zájmovými formami.
- Využití otevřené nabídky spontánních činností – spontánní aktivity jsou zahrnuty do denního režimu oddělení.

5.1 Co nabízí naše školní družina

- Zájmové vzdělávání pomocí výše uvedených forem.
- Rozvíjení svých zájmů v organizovaných skupinových i individuálních činnostech.
- Snažíme se vytvářet dětem co nejlepší sociální klima-otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, empatie a pomoc druhému.
- Nabízíme dětem takové činnosti, aby v nich mohly být dostatečně úspěšné.
- Respektujeme individuální schopnosti a dovednosti dětí.

- Dáváme jim důvěru, spolupracujeme s nimi, motivujeme je k lepším výkonům.
- Vedeme děti k tvořivosti a rozvíjíme jejich estetické vnímání.
- Zaměřujeme se na tělovýchovné aktivity, správné relaxování (odpočinek tělesný i psychický) a ochranu životního prostředí.
- Úkolem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím, nebo-li umět trávit volný čas, řešit problémy, kompetencím komunikativním, sociálním, občanským a pracovním.
- Vedeme děti k tomu, aby respektovaly jeden druhého.

6. Obsah vzdělávání -

Při rozvíjení dovedností respektujeme u účastníků zájmového vzdělávání jejich individualitu a výstupy z činností směřujeme přiměřeně jejich věku, možnostem a okolnostem.

Program výchovy vzdělávání

- Vychází z RVP z kapitoly „Člověk a jeho svět“ a člení se do dalších pěti tematických okruhů
- Využívá umístění základní školy v jejím přirozeném venkovském prostředí
- Respektuje materiální a personální podmínky málotřídní školy

1. Místo, kde žijeme

- poznávání nejbližšího okolí, organizace života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti (výroba dárků pro členy rodiny, Den matek)
- vycházky do okolí školy a poznávání různých služeb v obci (knihovna, obec. úřad atd.)
- výtvarné ztvárnění navštívených míst
- regionální pověsti, pohádky jako poslechové činnosti

- naše vlast – Praha a ostatní významná města a místa v ČR
- výroba zvyklostních předmětů
- dopravní výchova - didaktické hry s dopravními značkami, malování dopravních značek či prostředků, bezpečná cesta do školy

2. Lidé kolem nás

- osvojování zásad vhodného chování a jednání mezi lidmi (zdravení, tolerance, stolování..)
- kladný vztah ke spolužákům (úcta, radost ze spolupráce)
- předcházení šikaně
- hodnocení – snažit se nalézt na každé hodnocené práci klady
- prvky mediální výchovy (povídání o tom, co děti shlédly doma v televizi,

slyšely v rozhlase)

3. Lidé a čas

- budování správného režimu dne a jeho dodržování
- učit děti úctě k času druhých, využívat svůj čas
- vytvářet návyky na pravidelnou a účelnou přípravu na vyučování
- správné využití volného času

4. Rozmanitosti přírody

- seznámení s rozmanitostí a proměnlivostí přírody živé i neživé
- tematické vycházky a pobyty v přírodě
- pozorování změn a následné výtvarné či jiné zpracování poznatků
- didaktické hry s přírodními motivy
- využití zkušeností z ekologické výchovy

5. Člověk a jeho zdraví

- poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a odpovědnosti za své zdraví
- osobní hygiena, předcházení úrazům, bezpečnost při činnostech
- nácvik jednoduchého ošetření poranění a používání tísňového volání
- pohybové a tělovýchovné aktivity (pobyt venku či v tělocvičně)

CELOROČNÍ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY

Září

Seznámení žáků s bezpečnostními předpisy, provozem ŠD a ŠJ

RČ – denní pobyt v přírodě, indiv. hry ve školním parku, stolní a společenské hry ve ŠD

Pt – práce s papírem na téma ovoce a zelenina, papírové mozaiky, vytrhávání papíru, práce s textilem, modelování

Vv – sklizeň ovoce a zeleniny – využití různých technik (pastelky, voskové pastely, tuš)

Hv – zpěv písní s CD, hra na flétnu, lidové písničky

HpV – hudebně-pohybové rozcvičky

Lit – četba na pokračování

ZČS – cvičení se švihadly a lanem, závodivé a pohybové hry, míčové hry

ZČD – orientace v obci, znalost doprav. značek a předpisů (vycházky)

PNV – didaktické hry – rozvoj soustředěnosti, paměti (pexeso)

Vycházky – turistická vycházka se sport. zaměřením - zdolávání přírod. překážek, přírodovědná vycházka – poznávání druhů obilovin

Říjen

RČ – upevňování kolektivních vztahů při hrách ve ŠD i přírodě, hry s autíčky

Pt – práce s přírodním materiálem (suchá tráva, klacky, šišky, semínka) – nalepování, navlékání

Vv – tématické kreslení – práce na poli a na zahradě

Hv – hra na flétnu

HpV – nácvik drobných tanečků

Lit – četba na pokračování,

ZČS – míčové hry (vybíjená, fotbal na hřišti, florbal)

ZČD – správné přecházení křižovatek

PNV – hrajeme si s písmenem, se slovem, s čísly (Člověče, nezlob se, kvarteta)

Vycházky – sportovní zaměření, poznávání rostlin na zahrádkách

Listopad

RČ – společenské a stolní hry ve ŠD, hry se stavebnicemi Seva, Cheva, seznámení se s pravidly různých stolních her

Pt – využití přírodního materiálu (suché listí), papírové plastiky zvířátek, nalepování a kombin. se dřevem

Vv – využití listů – frotáže, obtisky, obkreslování a vybarvování, výroba draků s využitím přírodních materiálů

Hv – opakování vánočních koled, nácvik nových zimních písní, hra na flétnu

HpV – pohyb. hry a tanečky (Pletla v kytku, Zlatá brána)

Lit – četba na pokračování

ZČS – běh, hod, skok, míčové a závodivé hry

ZČD – seznámení s pravidly chodců na chodníku a na silnici

PNV – didaktické hry – domino, dáma, šachy

Vycházky – přírodovědná - orientace v okolní krajině, určování svět.stran,
pozorování změn v přírodě

Prosinec

RČ – hry na sněhu (koulování, stavění sněhuláků a bunkrů, vyšlapávání cestiček),
individuální,hry ve ŠD

Pt – práce s papírem – vánoční ozdoby a motivy, vánoční výzdoba školy

Vv – vánoční tematika (ozdoby, betlémy, dárky)

Hv – zpěv koled a zimních písní

HpV – tanečky Tančíme labadu, Mám šáteček mám

Lit – říkadla, povídání a čtení o vánočních zvycích

ZČS – štafetové hry, cvičení na žíněnkách, překáž. běh, sáňkování, bobování

ZČD – poučení o bezpečnosti při zimních sportech a v dopravě (náledí, úrazy)

PNV – hlasité čtení, psaní domácích úloh

Vycházky – vycházky do zasněžené zimní krajiny, hry na sněhu, návštěva krmelců
– krmení zvířete

Leden

RČ – sáňkování, bobování, hry na sněhu, stavebnice, mozaiky,

Pt – práce s textiliemi, výroba dárek k zápisu do 1. třídy

Vv – zimní tematika – zimní sporty a příroda (pastelky)

Hv – zpěv podle kazety Z. Svěráka a Uhlíře aj., hra na flétnu

HpV – taneček Hokykoky

Lit – četba na pokračování,

ZČS – sportovní soutěže v přetahované, kohoutí zápasy, hod na cíl

ZČD – hra s křížovatkou a autíčky ve ŠD, poznávání dopravních prostředků

PNV – slovní hry – kufr, slovní fotbal, hádanky, křížovky

Únor

Rč – pobyt v přírodě, hry na sněhu, pozorování stop zvířat, stolní a společenské hry

Pt – práce montážní a demontážní, práce s papírem, skládačky, plastiky

Vv – obkreslování a vybarvování šablon

Hv – hra na flétnu

HpV – tanec s hudbou,

Lit – literární soutěže a hádanky

ZČS – bobování, hry na sněhu, závodivé hry ve družstvech, vybíjená,

ZČD – dopravní test pro děti (ze Sluníčka)

PNV – hra : Ukaž, co víš, Odhal pachatele

Vycházky – přírodovědná – stopy ve sněhu, turistická – hod sněh. koulí na cíl (strom), do dálky

Březen

Rč – pohybové jarní hry v parku : Pletla v kytku, Zlatá brána, Na ovečky, cvičení se švihadly, indiv. hry ve ŠD

Pt – lisování a využití jarních květín, vytváření koutků přírody, práce s papírem – jarní květiny,

Vv – jaro – tematika kreslení, využití různých technik, omalovánky

Hv – zpěv písní o jaru, hra na flétnu

HpV – nácvik tanečku : Pásla ovečky, Kalamajka, pohybová rozcvička

Lit – povídání o knihách, hrajeme si na spisovatele a ilustrátora, prohlížení a četba časopisů

ZČS – závodivé a pohybové hry na hřišti, fotbal, hod, skok do dálky, do výšky, cvičení na žebřinách

ZČD – poučení o vybavení a jízdě na kole

PNV – procvičování výslovnosti (jazykolamy), upevňování vědomostí, psaní domácích úkolů

Vycházky – přírodovědná – poznávání jarních květů, turistická – zdolávání přírodních překážek

Duben

RČ - indiv. hry ve ŠD, hry v parku, společ. hry ,

Pt – velikonoční přání a výzdoba, využití různého přírodního materiálu a technik

Vv – zdobení velikonočních kraslic, indiv. kreslení

Hv - hra na flétnu, zpěv jarních písní

HpV – tanečky s jarní tematikou

Lit – básničky o jaru,

ZČS – sportovní hry v přírodě (schovávaná, na pozorovatele), míčové hry na dvorku a na hřišti

ZČD – určování a znalost dopravních značek

PNV – hra Země, města., slovní fotbal

Vycházky – hra šipkovaná – plnění úkolů s vlastivědnou tematikou

Květen

Rč – rekreace na louce, cvičení, indiv. hry ve ŠD

Pt – přání a dárčky ke Dni matek

Vv – výkresy k jarní výzdobě školy

Hv – písně ke Dni matek, hra na flétnu

HpV – tanečky a sestavy ke Dni matek

Lit – básničky ke Dni matek

ZČS – nácvik hodů a přihrávek na turnaj ve vybíjené, atletika na hřišti

ZČD – jízda zručnosti na kole

PNV – společenské hry na procvičování učiva, soutěže zaměřené na rozvoj smyslů

Vycházky – přírodovědná zaměřená na sběr léčivých bylin

Červen

Rč – indiv. hry ve ŠD, hry v parku

Pt – papírové plastiky – zvířátka, vypichovaná technika na papír

Vv – indiv. kreslení a obkreslování podle šablon, omalovánky

Hv – hra na flétnu

HpV – indiv. hry na louce, cvičení s říkadly

Lit – poslech pohádek z kazet,

ZČS – sportovní hry na hřišti, cvičení s lanem a švihadly

ZČD – poučení o bezpečnosti a chování o prázdninách

PNV – společné čtení z časopisů a pohádkových knih

Vycházky – turistická vycházka po okolí, návštěva průlezků